

PROJECCIÓ EXTERIOR

La ciència forja una aliança Catalunya-Israel

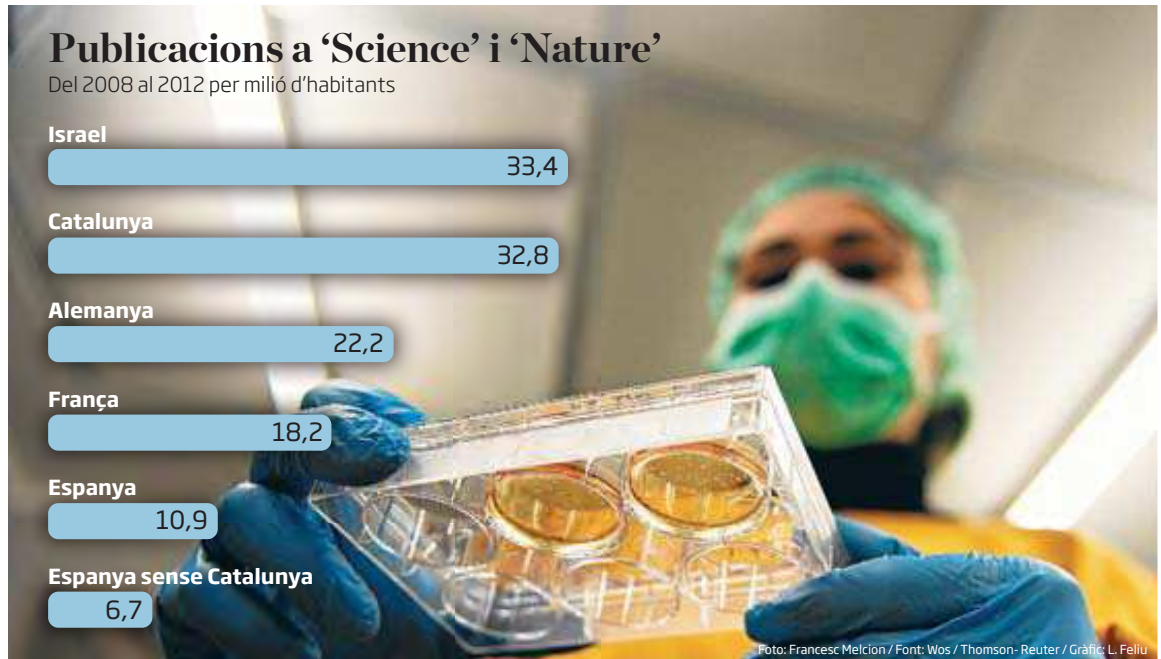
Mas firmarà amb l'estat israelià un programa de cooperació per fer el salt en economia del coneixement

Una vintena d'acadèmics acompanyaran el president Artur Mas en el seu viatge oficial a Israel, que comença avui. Tancaran acords per iniciar el programa de col·laboració científica entre els dos països.

MÒNICA L. FERRADO
JOAN SERRA

BARCELONA. Catalunya i Israel tenen algunes similituds. Per exemple, en la producció científica d'excel·lència. Entre el 2008 i el 2012, a les revistes més reconegudes, *Nature* i *Science*, tots dos països han completat un nombre de publicacions similar: 33,4 per cada mil habitants en el cas israelià, i 32,8 en el català (tripliquen els resultats d'Espanya). També atreuen una quantitat semblant de fons europeus per a recerca a través del setè programa marc, un dels més potents del món. Van aconseguir-ne uns 650 milions d'euros cadascun. La distància que separa Catalunya i Israel es constata quan es compara la capacitat d'un país i l'altre per transformar aquest coneixement en riquesa, quan es comptabilitzen el nombre de *start-ups* –les empreses sorgides de troballes fetes als centres de recerca o universitats–, les patents i les taxes d'atur. Israel té 4.800 *start-ups*; Catalunya n'ha creat 250. La taxa d'atur d'Israel se situa en el 6,5%. A Catalunya, s'enfila fins al 22,8%.

Què fa millor Israel per generar més riquesa? Una part de la resposta és en el fet que la indústria de defensa actua com a tractor de la recerca. Però els israelians tenen sistemes de transferència del coneixement molt més eficaços, com les companyies públic-privades que té cada universitat per comercialitzar els descobriments dels seus investigadors. Així ho entén Josep Maria Martorell, director general de Recerca. També Antoni Castellà, secretari d'Universitats i Recerca. "Tenim les mateixes dimensions i el mateix nivell científic. Ara hem d'intentar

fer el salt des del punt de vista econòmic", apunta Castellà. Una quarta part del PIB d'Israel prové de companyies creades des de mitjans de la dècada dels anys 90 que tenen com a punt de partida el món científic i tecnològic.

Emular la fórmula

Després de tres viatges de treball a Israel, que ara culminen amb la signatura del programa de col·laboració –que firmarà el president, Artur Mas–, sobre la taula hi ha dos milions d'euros, aportats per Catalunya i Israel a parts iguals en els pròxims tres anys, per invertir en programes de formació i intercanvi d'investigadors. Hi participen el govern israelià i les quatre grans universitats del país (la Universitat Hebrea de Jerusalem, la Universitat de Tel Aviv, la Technion i el Weizmann Institute of Science).

El programa permetrà que estudiants de doctorat catalans es formin a Israel en programes d'emprenedoria i creació d'empreses. Hi haurà programes de postdoctorat per facilitar que els investigadors coneguin com funciona l'entorn d'innovació. Cada universitat té la seva empresa, una societat limitada, que s'encarrega de valoritzar el coneixement. Fa poc, el mateix govern va crear una altra companyia de transferència de tecnologia, amb la qual es firmarà un acord per poder convertir en negoci descobriments científics d'investigadors catalans. "Són estructures de recerca amb lògica privada i tenen accés a capital risc i a altres recursos que nosaltres no tenim", diu Martorell. "Nosaltres no tindrem la defensa com a tractor de la recerca, però comptem amb prou excel·lència per tenir altres motors", afegeix.

Entesa
En l'acord hi participen les quatre grans universitats israelianes

Al govern d'Israel li interessa estretjar els vincles amb Catalunya en dos camps de recerca concrets, la fotònica i la genòmica. Viatgen a Israel representants de l'Institut de Ciències Fotòniques, del Centre de Regulació Genòmica i de l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya, entre d'altres. Els investigadors israelians no tenen sincrotró. Quan el necessiten, viatgen a Grenoble, però la Generalitat hi pensa com a futurs clients. Per incentivar-los, els oferirà condicions avantatjoses per accedir al sincrotró Alba. Als científics que presentin un projecte, el Govern els finançarà part del viatge i l'estada. A la llarga se'ls podria oferir que construïssin dins l'Alba línies pròpies. Ara el sincrotró té en funcionament nou línies pròpies i està preparat per allotjar-ne una trentena. —